

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 30 травня 2024 р. № 630

ЗМІНИ,
що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України
від 28 грудня 2001 р. № 1768

1. У постанові:

1) назву постанови викласти в такій редакції:

**“Про затвердження Порядку укладення охоронних
договорів на пам’ятки культурної спадщини, щойно
виявлені об’єкти культурної спадщини чи їх частини”;**

2) пункт 1 викласти в такій редакції:

“1. Затвердити Порядок укладення охоронних договорів на пам’ятки культурної спадщини, щойно виявлені об’єкти культурної спадщини чи їх частини, що додається.”.

2. Порядок укладення охоронних договорів на пам’ятки культурної спадщини, затверджений зазначеною постановою, викласти в такій редакції:

“ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 28 грудня 2001 р. № 1768
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 30 травня 2024 р. № 630)

ПОРЯДОК
укладення охоронних договорів на пам’ятки культурної спадщини,
щойно виявлені об’єкти культурної спадщини чи їх частини

Загальна частина

1. Цей Порядок визначає механізм укладення, зміни та припинення охоронного договору на пам’ятку культурної спадщини (далі — пам’ятка), щойно виявлений об’єкт культурної спадщини чи її (його) частину відповідно до Закону України “Про охорону культурної спадщини”.

2. Дія цього Порядку поширюється на укладення, зміну та припинення охоронного договору між власником (користувачем) пам’ятки, щойно виявленого об’єкта культурної спадщини чи її (його) частини або уповноваженим ним органом (особою) незалежно від форми власності на зазначені об’єкти та відповідним органом охорони культурної спадщини.

3. У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про охорону культурної спадщини”, “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про охорону археологічної спадщини”, Порядку обліку об’єктів культурної спадщини, затвердженому наказом Мінкультури від 11 березня 2013 р. № 158.

4. Документообіг, пов’язаний з укладенням, зміною та припиненням охоронного договору, здійснюється в електронній та/або паперовій формі. Після укладення або зміни охоронного договору відповідний орган охорони культурної спадщини створює в установленому порядку електронну копію паперового оригіналу охоронного договору.

5. Охоронний договір укладається на пам’ятку чи її частину за видами об’єктів культурної спадщини.

6. В охоронному договорі зазначається режим використання пам’ятки, щойно виявленого об’єкта культурної спадщини чи її (його) частини, у тому числі території, на якій вони розташовані.

7. Охоронні договори укладаються на пам’ятки культурної спадщини національного, місцевого значення, а також на щойно виявлені об’єкти культурної спадщини чи їх частини з урахуванням особливостей, передбачених цим Порядком.

8. В охоронному договорі, складеному за формою згідно з додатком 1, зазначаються вимоги щодо режиму використання пам’ятки чи її частини, види і строки виконання робіт з консервації, реставрації, реабілітації, музеєфікації, ремонту, пристосування пам’яток, інших пам’яткоохоронних заходів, необхідність яких визначається відповідним органом охорони культурної спадщини.

9. Власник (користувач) пам’ятки, щойно виявленого об’єкта культурної спадщини чи її (його) частини або уповноважений ним орган (особа) повинен забезпечити дотримання вимог пожежної, санітарної, екологічної безпеки, режиму використання пам’яток та пов’язаних з ними будівель, територій, культурних цінностей.

10. У разі коли власник (користувач) пам’ятки, щойно виявленого об’єкта культурної спадщини чи її (його) частини або уповноважений ним орган (особа) вважає за необхідне провести будь-які роботи, пов’язані з консервацією, реабілітацією, реставрацією, музеєфікацією, пристосуванням, ремонтом пам’ятки, проведенням інших пам’яткоохоронних заходів, він повинен подати відповідному органу охорони культурної спадщини науково-проектну документацію на розгляд. Роботи можуть проводитися лише за наявності письмового дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини на підставі погодженої з ним науково-проектної документації.

11. До власника (користувача) пам’ятки або уповноваженого ним органу (особи), який порушує законодавство та не виконує умови

охоронного договору, відповідний орган охорони культурної спадщини застосовує санкції, передбачені законодавством. У разі порушення власником (користувачем) щойно виявленого об'єкта культурної спадщини вимог законодавства та невиконання умов охоронного договору власника (користувача) може бути притягнуто до відповідальності у випадках, визначених законодавством.

Особливості укладення охоронних договорів на пам'ятки, щойно виявлені об'єкти культурної спадщини чи їх частини

12. Власник (користувач) пам'ятки, щойно виявленого об'єкта культурної спадщини чи її (його) частини або уповноважений ним орган (особа) зобов'язаний не пізніше ніж через один місяць з моменту отримання пам'ятки, щойно виявленого об'єкта культурної спадщини чи її (його) частини у власність (користування) укласти охоронний договір з відповідним органом охорони культурної спадщини.

13. Після внесення об'єкта культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України або набуття ним правового статусу щойно виявленого об'єкта культурної спадщини відповідний орган охорони культурної спадщини в письмовій формі повідомляє власнику (користувачу) цього об'єкта або уповноваженому ним органу (особі). У такому разі власник (користувач) пам'ятки, щойно виявленого об'єкта культурної спадщини чи її (його) частини або уповноважений ним орган (особа) зобов'язаний укласти охоронний договір з відповідним органом охорони культурної спадщини не пізніше ніж через один місяць з моменту отримання такого повідомлення.

14. Охоронний договір укладається власником (користувачем) пам'ятки, щойно виявленого об'єкта культурної спадщини чи її (його) частини або уповноваженим ним органом (особою) з таким органом охорони культурної спадщини відповідної адміністративно-територіальної одиниці:

з органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органом охорони культурної спадщини обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації (військової адміністрації);

з районною держадміністрацією (військовою адміністрацією), виконавчим органом сільської, селищної, міської ради (за наявності повноважень, делегованих органом охорони культурної спадщини вищого рівня відповідно до закону).

15. У разі коли пам'ятка, щойно виявлений об'єкт культурної спадщини чи її (його) частина перебувають у державній власності та передані до сфери управління райдержадміністрації (військової адміністрації) або належать до комунальної власності відповідної територіальної громади, охоронний договір укладається з органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органом охорони

культурної спадщини обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації (військової адміністрації).

16. Якщо пам'ятка чи її частина належить до категорії пам'яток національного значення, охоронний договір підписується відповідним органом охорони культурної спадщини, на території якого розташовується пам'ятка, та власником (користувачем) пам'ятки чи її частини або уповноваженим ним органом (особою) відповідно до пункту 14 цього Порядку після погодження його з МКІП.

Для погодження охоронного договору на пам'ятку національного значення чи її частину відповідний орган охорони культурної спадщини, що укладає охоронний договір, надсилає електронну копію паперового оригіналу проекту охоронного договору з усіма додатками, засвідченими належним чином, на адресу електронної пошти МКІП.

У разі невідповідності вимогам законодавства або наявності в проекті охоронного договору недостовірної чи неповної інформації МКІП надсилає власнику (користувачу) пам'ятки або уповноваженому ним органу (особі) чи відповідному органу охорони культурної спадщини повідомлення про необхідність виправлення помилок або подання необхідної інформації та документів.

У разі відсутності зауважень до проекту охоронного договору МКІП погоджує його протягом одного місяця з дня подання відповідних документів.

Підтвердженням погодження відповідного охоронного договору є лист погодження з накладеним кваліфікованим електронним підписом уповноваженої особи МКІП.

Охоронні договори на пам'ятки за видами об'єктів культурної спадщини

17. Охоронний договір на пам'ятку архітектури чи її частину складається за формою згідно з додатком 1 та повинен містити такі додатки:

1) акт технічного стану пам'ятки (форма якого визначається МКІП) з фотофіксацією, що не перевищує трьох місяців до дати укладення охоронного договору. Для комплексів (ансамблів) складається окремий акт на кожен їх складову. Акт технічного стану поновлюється не рідше ніж раз на п'ять років. Якщо стан пам'ятки або її частини значно змінився після проведення робіт на пам'ятці, — протягом п'яти календарних днів після його зміни;

2) опис культурних цінностей і предметів, які належать до пам'ятки, розташовуються на її території чи пов'язані з нею і становлять історичну, наукову, художню цінність, з визначенням місця і умов зберігання та використання;

3) технічний паспорт;

4) план пам'ятки чи її частини у масштабі 1:100, 1:200 (можуть бути у складі технічного паспорта);

5) план території пам'ятки;

б) паспорт пам'ятки (форма якого визначається МКІП).

18. Охоронний договір на пам'ятку археології чи її частину укладається власником (користувачем) земельної ділянки, на якій розташована пам'ятка археології, з відповідним органом охорони культурної спадщини.

Охоронний договір на пам'ятку археології чи її частину складається за формою згідно з додатком 1 та повинен містити такі додатки:

акт візуального обстеження (форма якого визначається МКІП) на момент укладення охоронного договору. Для комплексів (ансамблів) складається окремий акт на кожну їх складову. Акт візуального обстеження поновлюється не рідше ніж раз на п'ять років. Якщо стан пам'ятки значно змінився після проведення робіт на пам'ятці, — протягом п'яти календарних днів після його зміни;

план території пам'ятки;

паспорт пам'ятки археології (форма якого визначається МКІП).

19. Охоронні договори на пам'ятки монументального мистецтва, містобудування, історії, садово-паркового мистецтва, науки і техніки, ландшафту чи їх частини складаються за формою згідно з додатком 1.

Охоронні договори на пам'ятки історії (за винятком пам'яток, що становлять собою будівлі і споруди), науки і техніки (за винятком пам'яток, що становлять собою будівлі і споруди), садово-паркового мистецтва, містобудування, ландшафту, монументального мистецтва чи їх частини повинні містити такі додатки:

акт візуального обстеження на момент укладення охоронного договору. Для комплексів (ансамблів) складається окремий акт на кожну їх складову. Акт візуального обстеження пам'ятки поновлюється не рідше ніж раз на п'ять років. Якщо стан пам'ятки значно змінився після проведення робіт на пам'ятці, — протягом п'яти календарних днів після його зміни;

план території пам'ятки;

паспорт пам'ятки (форма якого визначається МКІП).

У разі коли пам'ятка історії або науки і техніки становить собою споруду (будівлю), комплекс (ансамбль) споруд, охоронний договір повинен містити додатки згідно з переліком, визначеним у пункті 17 цього Порядку для пам'яток архітектури.

Охоронні договори на щойно виявлені
об'єкти культурної спадщини чи їх частини

20. Охоронний договір на щойно виявлений об'єкт культурної спадщини чи його частину складається за формою згідно з додатком 2 та повинен містити такі додатки:

1) акт візуального обстеження з фотофіксацією, що не перевищує трьох місяців до дати укладення охоронного договору. Для комплексів (ансамблів) складається окремий акт на кожну їх складову. Акт візуального обстеження поновлюється не рідше ніж раз на три роки. Якщо стан об'єкта культурної спадщини значно змінився після проведення робіт на об'єкті, — протягом п'яти календарних днів після його зміни;

2) план території об'єкта культурної спадщини;

3) облікова картка (форма якої визначається МКІП).

Внесення змін та припинення дії охоронних договорів на пам'ятки,
щойно виявлені об'єкти культурної спадщини чи їх частини

21. Зміни до укладених охоронних договорів вносяться шляхом укладення додаткових угод і набирають чинності з моменту їх підписання.

Додаткові угоди до охоронних договорів на пам'ятки національного значення погоджуються МКІП за процедурою, що передбачена для укладення охоронного договору.

22. Вилучення щойно виявленого об'єкта культурної спадщини з переліку об'єктів культурної спадщини у разі прийняття МКІП рішення про відмову у внесенні об'єкта культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України тягне за собою припинення чинності охоронного договору.

23. У разі внесення щойно виявленого об'єкта культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України власник (користувач) такого об'єкта або уповноважений ним орган (особа) зобов'язані протягом 30 календарних днів укласти новий охоронний договір відповідно до категорії та виду пам'ятки.

Укладення нового охоронного договору на пам'ятку чи її частину тягне за собою припинення чинності охоронного договору на щойно виявлений об'єкт культурної спадщини чи його частину.

24. Примусове відчуження або викуп пам'ятки відповідно до статті 21 Закону України “Про охорону культурної спадщини” тягне за собою припинення чинності охоронного договору.

Додаток 1
до Порядку
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 30 травня 2024 р. № 630)

ОХОРОННИЙ ДОГОВІР
на пам'ятку культурної спадщини чи її частину

від “__” _____ 20__ р. № __ місто (село, селище) _____

(найменування органу охорони культурної спадщини)

в особі _____

(посада, прізвище, власне ім'я керівника)

(далі — орган охорони), з одного боку, та _____

(прізвище, власне ім'я по батькові)

(за наявності), серія (за наявності) та номер паспорта — для фізичної особи;

найменування підприємства, установи, організації, код згідно з ЄДРПОУ,

_____ ,
прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) уповноваженого представника — для юридичної особи)

з другого боку, який діє на підставі _____
(назва документа, номер, ким виданий, дата видачі)

(далі — власник (користувач), уклали цей договір про нижченаведене.

1. Власник (користувач) бере на себе зобов'язання щодо охорони _____

(назва, вид та категорія обліку пам'ятки,

дата і номер рішення про її державну реєстрацію,

охоронний номер та номер у комплексі (у разі наявності), місцезнаходження)

2. Строк дії цього договору з _____ по _____ .

3. У разі зміни в установленому порядку власника (користувача) новий власник (користувач) зобов'язаний укласти з органом охорони новий охоронний договір.

4. Розпорядження органу охорони в межах його повноважень є обов'язковим для власника (користувача).

5. Власник (користувач) несе відповідальність за збереження пам'ятки (її частини).

Власник (користувач) зобов'язується дотримуватися таких режимів використання пам'ятки (її частини):

використовувати пам'ятку (її частину) _____

(назва)

виключно під _____ ;

(точно зазначити вид використання)

здійснювати продаж, передачу у володіння, користування чи управління пам'ятки (її частини) тільки після письмової згоди органу охорони;

утримувати пам'ятку (її частину) відповідно до вимог норм і правил пожежної безпеки, в належному санітарному та технічному стані;

утримувати територію пам'ятки упорядженою, не проводити земляних робіт на території пам'ятки без погодження з органом охорони, не допускати використання цієї території для нового будівництва та задоволення інших господарських потреб, що можуть зашкодити пам'ятці. Не робити будь-яких прибудов до пам'ятки, не переробляти її як ззовні, так і всередині, без спеціального письмового дозволу органу охорони.

6. Не використовувати пам'ятку (її частину) як постійне або тимчасове житло, якщо таке використання не передбачено цим договором.

7. Погоджувати в установленому порядку з органом охорони розміщення написів та позначок на пам'ятці, її частинах та елементах, на її території.

Здійснювати розміщення реклами на пам'ятці виключно на підставі дозволу, виданого відповідно до Закону України "Про рекламу".

8. У разі коли пам'ятка (її частина) вважається придатною для екскурсійного відвідування, забезпечувати за можливості доступ до пам'ятки (її частини) з метою її екскурсійного відвідування у:

(зазначається придатність/непридатність для екскурсійного відвідування,

дні тижня та години відвідування; максимально допустима кількість відвідувачів,

що можуть одночасно перебувати в приміщенні пам'ятки та на її території)

9. Безперешкодно допускати представників органу охорони чи уповноважених ним осіб для здійснення контролю за дотриманням правил утримання зазначеної пам'ятки та режиму використання пам'ятки (її частини), її території та для її наукового обстеження.

10. негайно повідомляти органу охорони про будь-яке руйнування, пошкодження, аварію чи іншу обставину, що заподіяла шкоду пам'ятці (її частині), і своєчасно вживати заходів для приведення пам'ятки (її частини) в належний стан.

11. Своєчасно проводити поточний та капітальний ремонт пам'ятки (її частини) і роботи з упорядження території пам'ятки. Проводити реставраційні, ремонтні та інші роботи в строки, передбачені пунктом 13 цього договору, а у разі потреби — у строки, визначені окремим розпорядженням органу охорони.

12. Проводити реставраційні, ремонтні та інші роботи відповідно до науково-проектної документації, затвердженої в установленому порядку, за письмовим дозволом органу охорони. Копії матеріалів про проведення обмірів та дослідження пам'ятки, а також копію науково-проектної

документації безоплатно передавати органу охорони протягом десяти календарних днів після її затвердження.

13. З метою збереження пам'ятки (її частини) та створення належних умов для її використання власник (користувач) зобов'язаний провести такі роботи та здійснити такі заходи:

Порядковий номер	Вид робіт та заходів	Строк виконання	Примітка
------------------	----------------------	-----------------	----------

14. У разі самовільного проведення власником (користувачем) робіт, пов'язаних з перебудовою чи переробленням, які призвели до спотворення пам'ятки, її території, їх наслідки повинні бути усунуті за рахунок власника (користувача) у строки, визначені письмовим розпорядженням органу охорони.

15. У разі порушення власником (користувачем) вимог законодавства та невиконання умов цього договору орган охорони накладає в установленому порядку на власника (користувача) штрафні санкції, а також зобов'язує власника (користувача) відшкодувати завдані ним збитки.

Інші умови

Контроль за виконанням цього договору здійснює орган охорони, що уклав цей договір.

Додаток: _____

Керівник органу охорони _____

(підпис, власне ім'я та прізвище)

(посада, назва органу охорони)

Власник (користувач) _____

(підпис, власне ім'я, по батькові (за наявності) та прізвище)

Додаток 2
до Порядку

ОХОРОННИЙ ДОГОВІР

на щойно виявлений об'єкт культурної спадщини чи його частину
від "___" _____ 20__ р. № ___ місто (село, селище) _____

(найменування органу охорони культурної спадщини)

в особі _____

(посада, прізвище, власне ім'я керівника)

(далі — орган охорони), з одного боку, та _____

(прізвище, власне ім'я, по батькові

(за наявності), серія (за наявності) та номер паспорта — для фізичної особи;

найменування підприємства, установи, організації, код згідно з ЄДРПОУ,

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) уповноваженого представника — для юридичної особи)
з другого боку, який діє на підставі _____
(назва документа, номер, ким виданий, дата видачі)

(далі — власник (користувач), уклали цей договір про нижченаведене.

1. Власник (користувач) бере на себе зобов'язання щодо охорони

_____ (назва щойно виявленого об'єкта культурної спадщини, дата і номер рішення про його внесення

до переліку об'єктів культурної спадщини, місцезнаходження)

2. Строк дії цього договору з _____ по _____.

3. У разі зміни в установленому порядку власника (користувача) новий власник (користувач) зобов'язаний укласти з органом охорони новий охоронний договір.

4. Розпорядження органу охорони в межах його повноважень є обов'язковим для власника (користувача).

5. Власник (користувач) несе відповідальність за збереження щойно виявленого об'єкта культурної спадщини (його частини).

Власник (користувач) зобов'язується:
використовувати щойно виявлений об'єкт культурної спадщини (його частину) _____
(назва)

виключно під _____;
(точно зазначити вид використання)

утримувати щойно виявлений об'єкт культурної спадщини (його частину) відповідно до вимог норм і правил пожежної безпеки, в належному санітарному та технічному стані;

утримувати територію щойно виявленого об'єкта культурної спадщини упорядженою, не проводити земляних робіт на території пам'ятки без погодження з органом охорони, не допускати використання цієї території для нового будівництва та задоволення інших господарських потреб, що можуть зашкодити об'єкту. Не робити будь-яких прибудов до щойно виявленого об'єкта культурної спадщини, не переробляти його як ззовні, так і всередині без спеціального письмового дозволу органу охорони.

6. Не використовувати щойно виявлений об'єкт культурної спадщини (його частину) як постійне або тимчасове житло, якщо таке використання не передбачено цим договором.

7. Безперешкодно допускати представників органу охорони чи уповноважених ним осіб для здійснення контролю за виконанням правил утримання зазначеного щойно виявленого об'єкта культурної спадщини (його частини) або для його наукового обстеження.

8. негайно повідомляти органу охорони про будь-яке руйнування, пошкодження, аварію чи іншу обставину, що заподіяла шкоду щойно виявленому об'єкту культурної спадщини (його частині), і своєчасно

вживати заходів для приведення щойно виявленого об'єкта культурної спадщини (його частини) в належний стан.

9. Своєчасно проводити поточний та капітальний ремонт щойно виявленого об'єкта культурної спадщини (його частини) і роботи з упорядження території щойно виявленого об'єкта культурної спадщини (його частини). Проводити реставраційні, ремонтні та інші роботи у строки, передбачені пунктом 13 цього договору, а у разі потреби — у, строки, визначені окремим розпорядженням органу охорони.

10. Проводити реставраційні, ремонтні та інші роботи відповідно до науково-проектної документації, затвердженої в установленому порядку, за письмовим дозволом органу охорони. Копії матеріалів про проведення обміру та дослідження щойно виявленого об'єкта культурної спадщини (його частини), а також копію науково-проектної документації безоплатно передавати органу охорони протягом десяти календарних днів після її затвердження.

11. З метою збереження щойно виявленого об'єкта культурної спадщини (його частини) та створення належних умов для його використання власник (користувач) зобов'язаний провести такі роботи та здійснити такі заходи:

Порядковий номер	Вид робіт та заходів	Строк виконання	Примітка
------------------	----------------------	-----------------	----------

12. У разі самовільного проведення власником (користувачем) робіт, пов'язаних з перебудовою чи переробленням, які призвели до спотворення щойно виявленого об'єкта культурної спадщини (його частини), його території, їх наслідки повинні бути усунуті за рахунок власника (користувача) у строки, визначені письмовим розпорядженням органу охорони.

13. У разі порушення власником (користувачем) вимог законодавства та невиконання умов цього договору власника (користувача) може бути притягнуто до відповідальності у випадках, визначених законодавством.

Інші умови

Контроль за виконанням цього договору здійснює орган охорони, що уклав цей договір.

Додаток: _____

Керівник органу охорони _____

(підпис, власне ім'я та прізвище)

(посада, назва органу охорони)

Власник (користувач) _____

(підпис, власне ім'я, по батькові (за наявності) та прізвище)

”.